

PEST PROTOCOL

(Geactualiseerd 08-11-2023)

Praktijkschool
De Zwaikom

Inhoudsopgave

Gedicht.	2
1. Doelstelling van het protocol.	3
2. Voorwaarden voor beleid	3
3. Wat wordt er onder pesten verstaan?	5
4. Signalen dat een kind gepest wordt.	5
5. Digitaal pesten / Cyberpesten	7
6. Activiteiten in het kader van preventie.	9
7. Als er dan toch gepest wordt (curatieve aanpak).	13
8. Als het pesten door blijft gaan.	15
9. Sanctiebeleid.	17
10. Adviezen aan de ouders.	18
11. Tot slot	19
Bijlage 1: Analyse–schema Pesten	21

1. Doelstelling van het protocol.

Het team van Praktijkschool De Zwaaiikom wil streven naar een pestvrije school. Als school vinden we, dat we er alles aan moeten doen om de aan onze zorg toevertrouwde leerlingen een zo veilig mogelijke omgeving te bieden, zodat ze zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen leerlingen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.

Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle leerlingen in de gelegenheid om met plezier naar school te gaan.

2. Voorwaarden voor beleid

Om pestgedrag te kunnen voorkomen en/of aanpakken voldoen we aan de volgende voorwaarden:

- ★ Leerlingen, onderwijzend personeel, niet-onderwijzend personeel en ouders zien pesten als een probleem. Het pesten gebeurt meestal stiekem en buiten het gezichtsveld van leerkrachten. Het is belangrijk dat het door ouders, leerlingen en anders betrokkenen gemeld wordt bij de leerkracht, zodat we er samen verantwoordelijk voor zijn.
- ★ Praktijkschool De Zwaaiikom wil pesten voorkomen. We zijn preventief bezig en wachten niet op pestproblemen.
- ★ De leerkrachten op Praktijkschool De Zwaaiikom kunnen pesten signaleren. De leerkrachten nemen naar aanleiding daarvan ook duidelijk stelling.
- ★ Op Praktijkschool De Zwaaiikom praten we niet alleen over pesten, maar passen we afspraken en omgangsregels toe in concreet gedrag en in concrete situaties. Op deze wijze wordt kennis omgezet in een vaardigheid om positief met elkaar om te kunnen gaan.

- ★ In de houding van alle medewerkers lezen leerlingen af, dat er respect is voor elkaar en voor alle leerlingen op Praktijkschool De Zwaaiikom. Wij laten in ons gedrag duidelijk zien wat Praktijkschool De Zwaaiikom verstaat onder een veilige school.
- ★ Praktijkschool De Zwaaiikom beschikt over een herkenbare aanpak.
- ★ Als ouders/verzorgers menen dat de school in gebreke is gebleven bij het oplossen van een pestprobleem volgens dit protocol, dan kunnen zij onze vertrouwenspersoon inschakelen. Deze ondersteunt hen als zij een klacht willen indienen. De klachtencommissie onderzoekt het probleem, raadpleegt deskundigen en adviseert het bevoegd gezag.

Taken Anti Pest Coördinator

(Opleiding gevolgd bij de Nationale Academie voor Media & Maatschappij (2015))

- ★ Jaarlijkse terugkomdag voor een 'up-to-date' deskundigheid en ter verlenging certificaat (het Nationaal Congres Pesten)
- ★ 'Up-to-date' kennis van social media, gebruik en misbruik én toekomsttrends.

Algemene taken zoals aangegeven door het ministerie van OCW:

- ★ Fungeren als aanspreekpunt voor ouders, personeel en leerlingen/belangenbehartiging in het kader van het antipestbeleid
- ★ Een actieve bijdrage leveren aan een sociaal veilig schoolklimaat door het geven van voorlichting en het organiseren van preventieve activiteiten.
- ★ Fungeren als gesprekspartner en beleidsadviseur op het gebied van sociale veiligheid,
- ★ Coördinatie van anti-pestbeleid van de school.
- ★ Inzichten en vaardigheden met betrekking tot het organiseren van de stem van de jeugd bij het anti pest beleid.
- ★ Aandacht voor het pesten van (collega)professionals en de schoolcultuur.

Anti-Pest Coördinator is aanspreekpunt wat betreft Social Media.

Hij heeft diverse projecten tot zijn beschikking om de groepsdynamica te versterken op dit gebied.

3. Wat wordt er onder pesten verstaan?

Met pesten wordt bedoeld:

- ★ Anderen bewust buitensluiten/ negeren.
- ★ Anderen uitschelden op grond van uiterlijk, gedrag.
- ★ Anderen bewust pijn doen, door middel van lichamelijk geweld.
- ★ Anderen bedreigen.
- ★ Via social media anderen treiteren, uitdagen, schelden en/of ongewenste filmpjes/ foto's (ver)sturen.

Kenmerken van pestgedrag:

- ★ Pesten gebeurt berekenend, men wil bewust iemand kwetsen of kleineren.
- ★ Pesten is duurzaam; het gebeurt herhaaldelijk, systematisch en langdurig (stopt niet vanzelf).
- ★ De pestkop heeft geen positieve bedoelingen; hij/zij wil pijn doen, vernielen of kwetsen.
- ★ Het pesten gebeurt meestal door een groep (pestkop, meelopers en supporters) tegenover een geïsoleerd slachtoffer.

Gevolgen van pesten:

Indien niet tijdig wordt ingegrepen, kunnen de gevolgen zeer pijnlijk en ingewikkeld zijn. (lichamelijk en geestelijk),

Het herstel verloopt moeizaam; Het is niet gemakkelijk om tot betere relaties te komen;

Isolement en grote eenzaamheid bij het gekwetste kind.

De groep lijdt onder een dreigend en onveilig klimaat; er heerst een angstige en wantrouwende sfeer; men is weinig open of spontaan; men telt weinig of geen echte vrienden binnen de groep.

4. Signalen dat een kind gepest wordt.

Signaleren is de eerste stap naar aanpak en preventie van pestgedrag.

Enkele voorbeelden van signalen:

- ✓ Een leerling met een bijnaam noemen,
- ✓ Vervelende opmerkingen maken over een klasgenoot,
- ✓ Een klasgenoot voortdurend ergens van beschuldigen,
- ✓ Nare briefjes doorgeven,
- ✓ Een ander beledigen.

- ✓ Opmerkingen maken over huidskleur, haardracht of kleding.
(uiterlijk)
- ✓ Isoleren/ buiten sluiten.
- ✓ Een ander buiten school opwachten, slaan of schoppen.
- ✓ Een leerling op weg naar huis achtervolgen,
- ✓ Naar het huis van het slachtoffer gaan.
- ✓ Bezittingen afpakken of vernielen
- ✓ Schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer.

Deze lijst kan vele malen langer zijn. Leerkrachten en ouders moeten alert zijn op de manier waarop leerlingen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen.

5. Digitaal pesten/ Cyberpesten

Cyberpesten is het pesten of misbruiken via het internet en via de mobiele telefoon. Dit kan nog veel heftiger zijn dan pesten in het gewone dagelijks leven, omdat daders vaak anoniem kunnen blijven en de reikwijdte van het internet veel groter is (24/7).

Sociale media is een verzamelnaam voor alle internettoepassingen die het mogelijk maken om informatie met elkaar te delen op een eenvoudige en vaak leuke manier. Het gaat hierbij niet alleen om informatie in de vorm van tekst (nieuws, artikelen) ook geluid (podcasts, muziek) en beeld (fotografie, video) worden gedeeld via sociale media (Instagram, Facebook, Twitter(X) enz.). De essentie van sociale media is dat iemand er informatie deelt over zichzelf, over anderen of over een bepaald onderwerp. Dit protocol dient ervoor om alle betrokkenen bij onze school te beschermen tegen de mogelijk negatieve gevolgen van de sociale media.

Tevens komen jongeren hier steeds sneller mee in aanraking. Van belang is dus te weten hoe hiermee om te gaan.

Voorbeelden van cyberpesten:

- ★ Pest-mail (schelden, beschuldigen, roddelen, beledigen)
- ★ Stalking: het stelselmatig lastigvallen van iemand door het blijven sturen van 'hate-mail' of het dreigen met geweld in chatrooms.
- ★ Het versturen van ongewenst materiaal zoals: porno en kinderporno, gewelddadig materiaal, ongevraagde filmpjes etc.
- ★ Ongewenst contact met vreemden
- ★ Webcam-seks: beelden die ontvangen worden kunnen opgeslagen worden en t.z.t. misbruikt worden
- ★ Hacken: gegevens stelen of instellingen aanpassen. Ook het uit naam van een ander versturen van pest-mail.

Ter preventie:

Op praktijkschool De Zwaai kom werken we met de sociaal emotionele methode 'Leefstijl' (Edu-Actief). In deze methode komen verschillende onderwerpen aan bod met betrekking tot sociaal emotioneel wenselijk gedrag. Ook het omgaan met social media en cyberpesten komt hierin terug. Dit wordt preventief gehanteerd, maar kan ook curatief ingezet worden.

Bij onze school gelden voor leerlingen de volgende afspraken voor het gebruik van sociale media:

- ★ Deel op verantwoorde wijze kennis via sociale media, rekening houdend met de goede naam van je school en iedereen die hierbij betrokken is;
- ★ Publiceer geen beeldmateriaal van medeleerlingen zonder de uitdrukkelijke voorafgaande aantoonbare toestemming van ouders

(als de leerling jonger is dan 16 jaar) of de leerling zelf (als deze ouder dan 16 jaar is);

- ★ Weet dat publicaties op sociale media altijd vindbaar (openbaar) en moeilijk vernietigbaar zijn;
- ★ Neem contact op met een meester of juf als er twijfel bestaat over een publicatie of over de raakvlakken met onze school.

Handelen bij cyberpesten:

1. Bewaar de berichten. Vertel leerlingen hoe ze dat kunnen doen (afdrukken, selecteren en kopiëren)
2. Blokkeren van de afzender. Leg de leerling zo nodig uit hoe hij/zij de pest-mail kan blokkeren.
3. Probeer de dader op te sporen. Soms is de dader te achterhalen door het IP-adres van de computer waarvan iets verstuurd is. Neem contact op met de ICT-coördinator en eventueel met de helpdesk. Ook telefoonnummers via WhatsApp zijn veelal te achterhalen.
4. Neem contact op met de ouders van de gepeste (en pestende) leerling. Geef de ouders voorlichting over welke maatregelen ze thuis zouden kunnen nemen. Denk aan blokkeren, erover in gesprek gaan, zorgen dat de gepeste thuis ook gehoord wordt.

Stappenplan cyberpesten:

1. Signaleren.
Door observaties en gesprekken met leerlingen kom je erachter wat er bij een leerling speelt. Zorg dat de leerling gehoord wordt.
2. In gesprek met gepeste.
Ga in gesprek met de leerling en probeer te achterhalen wat er aan de hand is.
3. In gesprek met pester.
Zorg dat je snel actie onderneemt. Als het kan, zo snel mogelijk in gesprek met de pester. Met deze persoon afspraken maken, zodat het pesten ophoudt. Als het niet bekend is wie de pester is, probeer dit te achterhalen. Vraag desnoods hulp bij directie of andere collega's.
4. Bij vervolg pestgedrag.
Inschakelen directie. Pester en/of gepeste gaan in gesprek met mentor en directie. Hier worden afspraken op papier gezet en beide dienen zich hieraan te houden. Consequenties worden ook besproken en ouders worden op de hoogte gebracht.

5. Bij vervolg worden er maatregelen genomen in de vorm van schorsing, begeleiding, ...

Tips voor veilig internetten:

- Geef niet te veel informatie over jezelf of anderen.
- Kijk uit met wat voor foto's je erop zet.
- Accepteer niet iedereen als vriend.
- Zorg voor een veilig wachtwoord.
- Vertrouw niet iedereen blindelings.
- Blokkeer vervelende afzenders.
- Let op je taalgebruik.
- Meld vervelende ervaringen.

Als je slachtoffer bent van (digi-) pesten:

- Neem iemand in vertrouwen, bv je mentor of de schoolmaatschappelijk werker.
- Ga niet terug pesten, kom wel voor jezelf op.
- Als het uit de hand loopt, verzamel bewijs en doe aangifte.

Als je getuige bent van (digi-) pesten:

- Doe er niet aan mee.
- Meld het, bv. Aan je mentor.
- Besef dat het voor een slachtoffer heel fijn kan zijn als jij het voor hem/haar opneemt. Als je dat niet durft, doe het samen met iemand.
- Realiseer je dat juist jouw rol heel belangrijk kan zijn!

6. Activiteiten in het kader van preventie.

Met interactie, instructie en klassenmanagement scheppen we de voorwaarden voor een pedagogisch klimaat waarin elk kind tot zijn recht komt. Als we daar stap voor stap verbeteringen in aanbrengen, werken we ook aan veiligheid.

Hoe werken we daar in de klas aan?

- ★ De manier waarop we de leerlingen bij de les betrekken, aanmoedigen, helpen, corrigeren, het gevoel geven dat ze ook fouten mogen maken.
- ★ De manier waarop we rekening houden met verschillen tussen leerlingen.
- ★ De manier waarop we het werken in de groep organiseren.

- ★ In elke groep worden de algemene afspraken en regels aan het begin van het schooljaar besproken. De afspraken hangen duidelijk zichtbaar op in het lokaal (waar mogelijk worden afspraken geformuleerd naar gewenst/ verwacht gedrag).

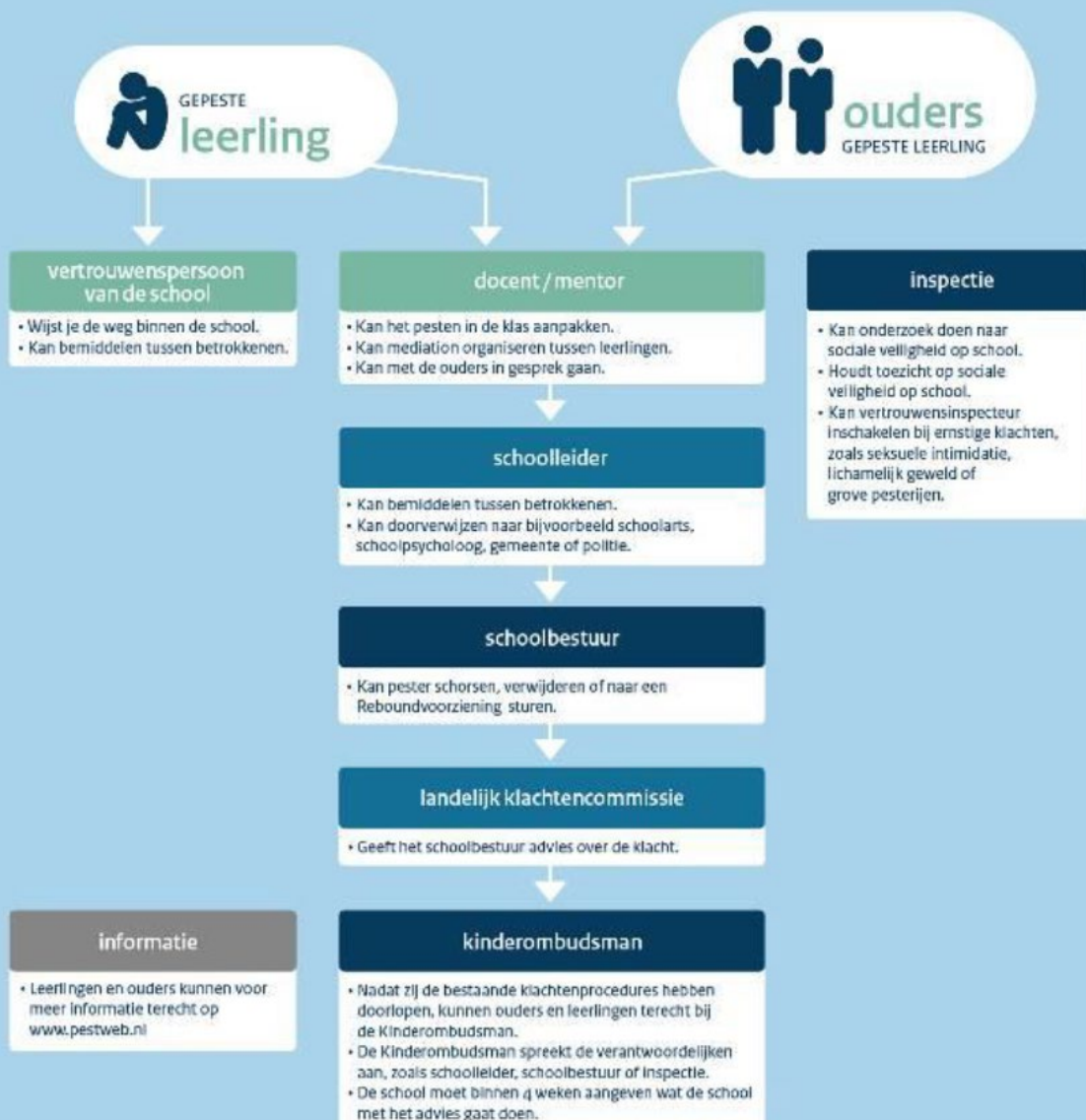
Deze afspraken en regels komen neer op het volgende:

- ★ Je beoordeelt andere leerlingen niet op hun uiterlijk.
- ★ Je sluit een ander kind niet buiten van activiteiten.
- ★ Je komt niet zonder toestemming aan de spullen van een ander kind.
- ★ Je scheldt een kind niet uit en je verzint geen bijnamen.
- ★ Je lacht een ander kind niet uit en je roddelt niet over andere leerlingen.
- ★ Je bedreigt niet en je doet elkaar geen pijn.
- ★ Je accepteert een ander kind zoals hij of zij is.
- ★ Je bemoeit je niet met een ruzie door zomaar partij te kiezen.
- ★ Als je zelf ruzie hebt, praat het eerst uit, lukt dat niet dan meld je dat bij de leerkracht.
- ★ Als je ziet dat een kind gepest wordt, dan meld je dat bij de leerkracht. Dat is geen klikken!

Voor de leerlingen gelden deze regels:

- ★ Iedereen doet mee!
- ★ Iedereen mag zijn wie hij of zij wil zijn
- ★ Ik blijf van andermans spullen af,
- ★ Ik doe niet mee aan het uitschelden, buitensluiten, uitlachen, roddelen, of bedreigen van anderen,
- ★ Ik werk volgend de stappen: negeren- stopzeggen – melden bij mentor,
- ★ Ik help een ander,

Pesten: waar kan ik terecht?

Aanbod in school:

Curriculumaanbod:

- Praktijkschool De Zwaikom werkt in alle groepen met het lesmateriaal van 'Leefstijl' (EduActief).
- In het tweede jaar wordt een project gestart, genaamd "Jouw digitale wereld, safe & social". Hierin worden aspecten van cyberpesten belicht en besproken met de leerlingen.
- PRIMA- lespakket (gemaakt voor leerlingen uit de bovenbouw van het basisonderwijs en de onderbouw van het voortgezet onderwijs) gaat ervan uit dat er binnen een klas zes groepen kinderen een rol spelen met betrekking tot pesten: je hebt de pester(s), de gepeste(n) en een grote groep omstanders die te verdelen is in meelopers, aanmoedigers, verdedigers en buitenstaanders. Deze groepen zijn samen met U verantwoordelijk voor de sfeer in de klas. Dit lespakket spreekt jongeren op een positieve manier aan en is gekoppeld aan *Spijt!*, de film naar het succesvolle boek van Carry Slee.
Dit lespakket heeft niet tot doel te willen bereiken dat alle leerlingen vrienden van elkaar worden. Maar, iedereen kan wel op een normale manier met elkaar omgaan, zodat iedereen zich veilig voelt in de klas.

Veilige route:

Om extra veiligheid en rust te bieden worden enkele kwetsbare leerlingen (in overleg met de ouders) in de veilige route geplaatst. Deze leerlingen pauzeren in een rustig en veilig lokaal.

Signalering van (on)gewenst gedrag

De sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen wordt bijgehouden en vindt zijn vertaling in het Individueel Ontwikkelingsplan (IOP) in het geval er sprake is van een bedreigde ontwikkeling op dit gebied. Deze gegevens worden met alle betrokken leerkrachten besproken tijdens de leerling besprekingen. Vervolgens worden deze afspraken ook met ouders besproken en door alle partijen ondertekend.

Leerkrachten vinden de afspraken, omgangsregels en het pestprotocol in het klassenhandboek dat in elke groep aanwezig is.

Leerkrachten en ouders kunnen de regels/afspraken vinden in de schoolgids. Het pestprotocol staat op onze website, zodat alle ouders daar notie van kunnen nemen.

7. Als er dan toch gepest wordt (curatieve aanpak).

Het kan uiteraard voorkomen dat er ondanks alle maatregelen in de preventieve sfeer nog gepest wordt. Pesten gebeurt voornamelijk stiekem en buiten het gezichtsveld van leerkrachten. Het is belangrijk dat het gemeld wordt door ouders, leerlingen of anders betrokkenen bij de leerkracht. Als gezien wordt, of door onderzoek bij vermoeden of horen bevestigd wordt dat er gepest wordt, dan gaan we over tot de volgende aanpak¹

1. De gepeste ondersteuning geven.

- De gepeste serieus nemen.
- Aangeven dat je actie gaat ondernemen.
- Medeleven tonen, luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest.
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor, tijdens en na het pesten.
- Het kind leren inzien waarom iemand pest.
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil.

2. De pester stoppen.

- In een gesprek aangeven dat je het gedrag afkeurt.
- Zoeken naar de redenen van het pesten.
- Laten inzien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor de gepeste.
- Excuses laten aanbieden.
- Aangeven dat je verwacht dat de pester zich houdt aan de afspraken en omgangsregels zoals die bekend zijn. Ingaan op eventuele sancties zoals binnenblijven, passend strafwerk maken of nablijven tot alle leerlingen naar huis zijn.
- Ten slotte afspraken maken over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komen aan het eind van iedere week in een kort gesprek aan de orde. Waardeer nadrukkelijk positief gedrag.

3. Meelopers aanspreken.

De meeloper zien wij als een passieve pester. Hij is medeplichtig, blijft op afstand, doet niets om het pesten te stoppen. Hij neemt het niet op voor het slachtoffer. Hij lacht mee met de pester, omdat hij bang is om zelf gepest te worden. Deze dingen worden bespreekbaar gemaakt in de groep. Informatie over pestgedrag valt niet onder 'klikken'. De groep moet

¹ Zie bijlage 1: Analyse-schema Pesten

dit duidelijk ervaren. Wijs de groep nogmaals op de omgangs- en gedragsregels.

4. **Dossier aanleggen.**

De leerkracht maakt een verslag in het Leerling Volgstelsel (Presentis) over de betreffende situatie en de aanpak die daarop is gevolgd.

Ouders/verzorgers van de pester en de gepeste worden op de hoogte gebracht van de feiten.

8. Als het pesten door blijft gaan.

Als het pesten doorgaat gaan we activiteiten ondernemen waarbij alle vijf betrokken partijen (de gepeste, de pester, de meelopers, de leerkrachten en de ouders) aandacht krijgen.

Het vijfsporenbeleid.

1. Hulp aan het gepeste kind.

Het gepeste kind heeft hulp nodig.

Adviezen:

- ★ Bespreekbaar maken waarom het kind gepest wordt.
- ★ Gesprekken tussen leerkrachten de ouder(s), eventueel samen met de directie.
- ★ (Indien nodig) Sociale vaardigheidstraining aanvragen of schoolmaatschappelijk werk inschakelen door leerkracht in overleg met Zorg Advies Team en ouders.
- ★ "Hoe verder" afspraak.

2. Aanpak van het gedrag van de pester.

Ook de pester moet worden begeleid.

Mogelijke straffen:

- ★ Straffend gesprek, omdat de pester geen veiligheid heeft geboden.
- ★ Kind later naar huis laten gaan in overleg met de ouders.
- ★ Pesttest doen (Uitgave VOO, Vereniging Openbaar Onderwijs) door de zorgcoördinator. (bijlage)
- ★ Gesprek met ouders/verzorgers over de situatie. Aan hen vragen om aan het probleem een einde te maken. Ouders/verzorgers kunnen niet ontkennen dat hun kind pest. Alle activiteiten zijn vastgelegd in het Leerling Volgstelsel.
- Lezen van boeken²

3. Onderzoeken wat de reden voor het pestgedrag kan zijn

Probleemoplossende gesprekken door leerkracht eventueel in samenwerking met het schoolmaatschappelijk werk of de directie.

Mogelijke redenen:

- ★ Lichamelijke bestraffing door ouders.
- ★ Ouders corrigeren agressief gedrag niet.
- ★ Zelf gepest zijn.
- ★ Reactie op bepaalde smaak -, geur-, of kleurstoffen.

² Zie bijlage 2: Boekenlijst

- ★ Weinig aandacht van de ouders.
- ★ Slecht voorbeeld van ouders of andere volwassenen.
- ★ Blootstelling aan geweld via tv of computerspelletjes.

Mogelijke oplossingen:

- ★ Als de oorzaak enigszins duidelijk is, probeert de leerkracht de gevoeligheid van de pester, voor wat hij met het gepeste kind uithaalt, te vergroten.
- ★ Sociale vaardigheidstraining, indien noodzakelijk, aanvragen door de leerkracht in overleg met de ouders, intern begeleider en schoolmaatschappelijk werk.
- ★ Maken van een "hoe - verder" afspraak. Aangeven wat er van de pester wordt verwacht en wat er zal gebeuren als hij verder pest. Indien nodig worden deze afspraken schriftelijk vastgelegd (contract) en ondertekend door de leerling, zijn/ haar ouders, de leerkracht en de directie.

4. Aanpak van de meelopers.

- ★ Maken van duidelijke afspraken via gesprekken.
- ★ Gemaakte afspraken worden na bepaalde tijd gecontroleerd.
- ★ Contact met ouders/verzorgers.
- ★ Aantekening in het Leerling Volgstelsel.

5. Leerkrachten (team).

- ★ Gemaakte afspraken doorgeven.
- ★ Collectieve controle op afspraken. Bespreken in bouwvergaderingen.
- ★ Leerkracht moet informatie hebben over achtergrond, signalen, gevolgen, oorzaken en aanpak.
- ★ Als leerkrachten het probleem niet willen of kunnen zien is de inschakeling van een vertrouwenspersoon mogelijk. Deze kan een klacht indienen bij de landelijke klachtencommissie.

Achtergrondinformatie voor ouders en opvoeders.

Zoals uit bovenstaande blijkt, worden de ouders geïnformeerd en betrokken bij de verdere activiteiten om het pesten te stoppen. Zie ook hoofdstuk 9 voor uitgebreidere informatie.

9. Sanctiebeleid.

Bij pestbeleid past ook een sanctiebeleid. Het moet voor iedereen duidelijk zijn welke maatregel bij welk gedrag genomen wordt. Het moet ook duidelijk zijn wie in welke situatie een sanctie kan opleggen.

Gedrag	Sanctie	Door wie
Eenmalig geconstateerd pestgedrag.	Gesprek over omgangsregels. Ingaan op eventuele sancties.	Leerkracht.
Pesten blijft doorgaan.	Straffend gesprek, lezen boek over pesten/ pestgedrag, opstel schrijven over pesten, gesprek met ouders over pesten.	Leerkracht.
Pesten blijft toch doorgaan.	Gesprek met ouders/ verzorgers. Afspraken over te verwachten gedrag worden schriftelijk vastgelegd en getekend. Straf gaat door.	Leerkracht in overleg met Zorg Advies Team, zorgcoördinator en/of directie.
Negatief gedrag blijft gehandhaafd. Geen verbetering merkbaar.	Schorsing/ verwijdering.	Directeur in overleg met Zorg Advies Team en het schoolbestuur Delta – onderwijs

10. Adviezen aan de ouders.

Ouders van gepeste leerlingen

- ★ Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- ★ Leer uw kind voor zichzelf op te komen. Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- ★ Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- ★ Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terugkomen. Vraag hulp op school.
- ★ Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van pesters

- ★ Neem het probleem van uw kind serieus
- ★ Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.
- ★ Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- ★ Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- ★ Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- ★ Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van de school staat.

Alle andere ouders

- ★ Neem ouders van het gepeste kind serieus
- ★ Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere leerlingen om te gaan.
- ★ Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- ★ Geef zelf het goede voorbeeld.
- ★ Leer uw kind voor anderen op te komen.
- ★ Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

11. Tot slot

In de schoolgids staan de namen van de vertrouwens-/ contactpersonen van de school en het schoolbestuur.

Een aantal feiten over pesten:

- ★ Van alle gepeste leerlingen praat ruim een derde er niet over met anderen; de gepeste gaat ervan uit dat er toch niets aan gedaan kan worden.
- ★ Gepeste leerlingen halen gemiddeld lagere cijfers dan de niet gepeste leerlingen en kunnen in de groep niet altijd goed meekomen. Ook kunnen ze last hebben van slaapstoornissen.
- ★ Pesten kun je niet alleen oplossen, je moet het altijd samen met anderen doen.
- ★ Er zijn mensen die beweren dat je van pesten "hard" wordt. Dat is onjuist. Van pesten word je juist verdrietig en het neemt je zelfvertrouwen weg.
- ★ Meelopers en meekijkers zijn al die anderen die niet echt mee pesten en zelf ook niet snel gepest worden. Soms doen ze een beetje mee of proberen bij de pester in het gevlug te komen, bang dat ze zijn zelf het slachtoffer te worden.
- ★ Praten over pesten is geen klikken of verraad. Je moet erover praten, anders wordt het erger. Als het onbesproken blijft kan de gepeste naar min of meer extreme middelen grijpen om de aandacht te houden.
- ★ Pesters hebben moeite met vrienden maken of in de smaak vallen. Dus gaan ze maar stoer doen.
- ★ Een aantal pesters is vroeger zelf gepest of wordt op een andere plek gepest.
- ★ Pesters willen op een nieuwe school of in een nieuwe situatie geen slachtoffer meer zijn en worden daarom dader. Pesters en leerlingen die langdurig gepest worden, leren niet op de juiste manier met anderen om te gaan. In hun latere leven kan dat problemen opleveren in hun contacten, relaties en beroepsperspectief.
- ★ Mensen die pesten doen dit vaak voor de kick.
- ★ Pesters beseffen veelal niet wat ze daar een ander mee aan doen. Rollenspel is daarom een goede methode om hen daarvan bewust te maken.
- ★ Niet alleen gepeste leerlingen kunnen ongelukkig worden. Ook de pester zelf kan heel eenzaam zijn, omdat anderen uit angst geen echte relatie met hem/ haar durven aan te gaan.
- ★ Pesten gebeurt meestal in een groep. Pesters hebben toeschouwers nodig die hen stimuleren in het pesten.
- ★ Het is voor de pester vaak moeilijk om met zijn gedrag te stoppen, ook al zou deze het willen. De pester heeft vaak een bepaalde rol

aangemeten gekregen en gaat ermee door omdat hij denkt dat de meelopers en de toeschouwers dat van hem verwachten.

Algemene website met naast informatie ook een verwijzing naar zowel adressen als links:

<http://www.pestweb.nl/>

Iets vervelends gebeurt op internet:

[Meldknop.nl - Iets vervelends gebeurt op internet?](#)

[Offlimits | Home](#)

Bijlage 1: Analyse-schema Pesten

<p>Slachtoffer</p> <p>Wie is het? Wat voor een kind is het? Zijn er meer? Is er hulp nodig? Hoe erg is het? Sinds wanneer?</p>
<p>Pester</p> <p>Wie is het? Wat voor kind is het? Zijn er meer? Wanneer vinden de pesterijen plaats? Sinds wanneer? Wat is de voorgeschiedenis?</p>
<p>De groep</p> <p>Op welke momenten gebeurt het pesten in de groep? Hoe reageren de leerlingen op elkaar? Is er wisselend leiderschap? Zijn de regels en de afspraken in de groep duidelijk?</p>
<p>Leerkrachten</p> <p>Hoe is de positie van de leerkracht in zijn / haar groep? Hoe is de ondersteuning van het team? Is het een nieuw probleem of speelt het al langer?</p>
<p>Ouders</p> <p>Hoe zijn de contacten tussen de ouders? Staan de ouders open om het pesten te bespreken?</p>

Pesttest

Datum:

Naam: mag je invullen, maar het hoeft niet.

Groep: 4 – 5 – 6 – 7 – 8 (basisschool)

of klas 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 (voortgezet onderwijs)

1. Hoe vaak word je gepest? Kruis alsjeblieft 1 antwoord aan.

Ik word nooit gepest.

Ik word ongeveer 1 x per jaar gepest.

Ik word ongeveer 2 x per maand gepest.

Ik word ongeveer 1 x per week gepest.

Ik word ongeveer 1 x per dag gepest.

Ik word meerdere keren per dag gepest.

2. Waar word je gepest? Je mag meer antwoorden invullen.

Ik word nergens gepest.

Ik word in het klaslokaal gepest als de leerkracht erbij is.

Ik word in de klas gepest als de leerkracht even weg is.

Ik word op de gang gepest.

Ik word in de pauze gepest (binnen bij het eten en drinken).

Ik word in de pauze buiten gepest. (0..kleine pauze 0..grote pauze)

Ik word gepest voor schooltijd op het plein.

Ik word gepest van huis naar school toe / van school naar huis toe.

Ik word gepest via internet.

3. Door wie word je gepest? En wat doet of doen de pester(s)?

4. Wie helpt jou wel eens tegen het pesten?

5. Welke kinderen worden volgens jou elke dag gepest?

6. Door wie worden ze gepest?

7. Ik vind de sfeer in mijn klas vervelend/ plezierig,
omdat.....

.....
.....